

ادامه روابط در راستای سیاست همزیستی مسالمت‌آمیز

۲۶ مهر ۱۴۰۴ ساعت ۱۸:۰۵

بعد از عضویت ایران در پیمان بغداد که با نارضایتی شوروی همراه بود، شوروی با اجرای سیاست همزیستی مسالمت‌آمیز به تلاش‌های خود برای بهبود مناسباتش با ایران ادامه داد.

روابط رژیم شاه و شوروی تحت تأثیر مسائل مختلف با درجات مختلفی از تیرگی تا آرامش قرار داشته است. با این حال این موضوع بعد از عضویت ایران در پیمان بغداد به یکی از بدترین دوران خود رسید و نارضایتی شوروی را به ارمغان آورد. اما شوروی به جای مقابله مستقیم، سیاست گسترش ارتباط و حل موارد اختلاف‌برانگیز را در دستور کار خود قرار داد:

«در عین حال که دولت شوروی از عضویت ایران در پیمان بغداد بشدت ناراضی بود، در اجرای سیاست همزیستی مسالمت‌آمیز همچنان به تلاش‌های خود برای بهبود مناسباتش با ایران ادامه می‌داد. مذاکرات مالی و اقتصادی و مرزی که از زمان دکتر مصدق آغاز شده بود در ۱۱ آذر ۱۳۳۳ (۲ دسامبر ۱۹۵۴) به امضای موافقتنامه حل مسائل مالی و مرزی ایران و شوروی منجر شد که حمید سیاح از طرف ایران و لاورنتیف سفیر شوروی در ایران آن را امضاء کردند. پروتکل ضمیمه آن نیز در ۲۹ اردیبهشت ۱۳۳۴ مبادله گردید و تکلیف ۲۵۰۰ کیلومتر مرز مشترک بین دو کشور را روشن کرد و منتهی به استرداد طلاهای ایران گردید. به استناد این موافقتنامه در روزهای ۱۰ و ۱۱ خرداد ۱۳۳۴ در حدود ۱۱ تن طلای متعلق به ایران از طرف نمایندگان شوروی در جلفا به نمایندگان ایران تحویل شد. در واقع دولت شوروی پولی را که بشدت مورد نیاز حکومت دکتر مصدق بود و در تحویل آن تعلل ورزیده بود به حکومت‌های بعد از کودتا تحویل داد. کمیسیون مرزی ایران و شوروی از مرداد ۱۳۳۴ به کار پرداخت و ده کمیسیون فرعی مختلط تشکیل داد که هر کدام مشغول عملیات صحرایی نقشه‌برداری و زمین‌پیمایی، یعنی تعیین خط مرز دولتی و نصب علائم مرزی در مناطق دهگانه شدند و گزارش‌های خود را به کمیسیون اصلی تسلیم کردند. بدین ترتیب مرز بین ایران و شوروی در سراسر طول آن در محل تعیین شد و روی نقشه ثبت گردید و کار خود را پس از متجاوز از بیست ماه در بهمن ماه ۱۳۳۵ خاتمه داد آنگاه کوزنتسوف ۳۳ معاون وزارت خارجه شوروی به تهران آمد و پروتکل اسناد مرزی را در ۲۲ اردیبهشت ۱۳۳۶ (۱۲ مه ۱۹۵۷) امضاء کرد.»

منبع: عبدالرضا هوشنگ مهدوی، تاریخ روابط خارجی ایران، از پایان جنگ جهانی دوم تا سقوط رژیم پهلوی، تهران، مؤلف، ۱۳۶۸،

صص ۱۳۵-۱۳۶

آدرس مطلب :

<https://www.cafetarikh.com/news/50121/آمیز-مسالمت-همزیستی-سیاست-راستی-روابط-ادامه>